

Oznámenie o eliminácii problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) je v zmysle § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí. ŠOP SR zabezpečuje starostlivosť o populáciu chráneného živočicha - medveďa hnedého v súlade s Programom starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, pričom pod starostlivosťou sa v nevyhnutných prípadoch rozumie tiež vylúčenie konkrétneho problémového jedinca medveďa hnedého z populácie na základe rozhodnutia Zásahového tímu pre medveďa hnedého. Usmrtením konkrétneho problémového jedinca sa predchádza vzniku opakovaných škôd a nebezpečných stretov človeka s medveďom, pri ktorých dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti ľudí, a ktoré vznikajú aj napriek opatreniam realizovaných Zásahovým tímom.

Zásahový tím pre medveďa hnedého z týchto dôvodov

OZNAMUJE

elimináciu problémových jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*): jedná sa o medvedicu s dvoma tohtoročnými medvied'atami. Odhadovaná hmotnosť medvedice je cca 70 - 100 kg, odhadovaná hmotnosť medvied'at je cca do 15 kg. Medvedica má svetlý golier a mláďatá majú výrazný biely golier. Ďalej sa jedná o medvedicu s 3 tohtoročnými medvied'atami, všetky tri majú výrazne bledý golier a odhadom od 10 -15 kg. Medvedica má odhadovanú váhu od 70 -100 kg. Ďalej samostatný jedinec, neurčeného pohlavia s váhou približne 60 – 80 kg , približne v 3 roku života. Jedinec má nápadne dlhé ušnice a bledšie sfarbenie srsti v záhlaví.

v lokalite: intravilán obce, Mazán obecná časť Mošoviec, Drôtovo miesta časť intravilánu obce Mošovce

obec: Mošovce

okres: Turčianske Teplice

kraj: Žilinský

kompetenčné územie: NP Veľká Fatra

Záver:

Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na fakt, že všetky opatrenia, ktoré Zásahový tím pre medveďa hnedého vykonal s cieľom predísť usmrteniam chránených živočíchov sa ukázali ako neúčinné, **navrhujeme**, aby boli predmetné jedince medveďa hnedého vylúčené z populácie.

V BANSKEJ BYSTRICI, dňa 2.7.2024

ŠTÁTNÁ OCHRANA PRÍRODY
Slovenskej republiky
Tajovského 28B
974 01 BANSKÁ BYSTRICA
IČO: 17058520, IČ DPH: SK2021526188

Ing. Štefan Kysel
Generálny riaditeľ ŠOP SR

Obec Mošovce, okres Turčianske Teplice, kraj ŽILINSKÝ (1ks adult + 2ks subadult)

Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého											
									označenie : Mošovce okres Turčiansk e Teplice ZT-Z č.4		
sociálny status jedinca medveďa hnedého:											
1 ks adult + 2ks subadult						subadult		adult			
počet mláďat: 2ks		Medvedica + 2 tohtoročné mláďatá				♂	♀	♂	♀		
č.	Dátum	Čas	lokalizácia GPS:		plašenie		preventív ne opatreni a		miera rizika		
									1	2	3
1	23.5.2024	13:22	X: 48.912795		áno	nie	áno	nie		X	
.	CEH		Y: 18.901845								
2	12.6.2024	deň	X: 48.912776		áno	nie	áno	nie		X	
.	ETČ		Y: 18.902376								
3	18.6.2024	11:00	X: 48.946777		áno	nie	áno	nie		X	
.	CEH		Y: 18.916606								
4	06.7.2024	23:50	X: 48.946185		áno	nie	áno	nie		X	
.	CEH		Y: 18.917079								
5	06.7.2024	noc	X: 48.917311		áno	nie	áno	nie		X	
.	ETČ		Y: 18.909664								
6	07.7.2024	23:22	X: 48.916733		áno	nie	áno	nie		X	
.	CEH		Y: 18.909664								
7			X:		áno	nie	áno	nie			
.			Y:								
8			X:		áno	nie	áno	nie			
.			Y:								
9			X:		áno	nie	áno	nie			
.			Y:								
10			X:		áno	nie	áno	nie			
.			Y:								

Prehľad hlásení o výskyte problémových jedincov medveďa hnedého:

CEH:

1.	23.5.2024	13:22			2
	- Extravilán		Mošovce	Turčianske Teplice	3
	- NP Veľká Fatra	Oznamovateľ	Nahlásené pobytové znaky medveďa hnedého - trus v areáli parku v Mošovciach, približne 100 metrov od hlavnej brány do		

parku a stopy po medveďoch pri rybníkoch.

2. 18.6.2024 11:00 4 - osobne 1 -
Intravilán Mošovce Turčianske
Teplice 3 - NP Veľká Fatra Prebratie videodokumentácie zo súkromnej fotopasce
umiestnenej za záhradou rodinného domu pri ceste. Na videu zaznamenaná medvedica
s dvomi tohtoročnými mláďatami, medvedica s tromi tohtoročnými mláďatami,
samotný jedinec odhadovaného veku 3 roky, medvedica a pestún. Žiadosť o riešenie
situácie. Medvede navštevujú okolie rod. domu, prechádzajú ulicou okolo rodinného
domu od aleje v okolí rybníkov po ceste ďalej do parku.
3. 6.7.2024 23:50 1 - Intravilán
Mošovce Turčianske Teplice 3 - NP Veľká
Fatra Aktuálny výskyt medvedice s dvoma tohtoročnými mláďatami v intraviláne obce
Mošovce - časti Mazan.
4. 7.7.2024 23:22 1 - Intravilán
Mošovce Turčianske Teplice 3 - NP Veľká
Fatra Aktuálny výskyt medvedice s dvoma tohtoročnými mláďatami v intraviláne obce
Mošovce - časti Mazan na hlavnej ceste.

ETČ:

1. 12.6.2024 Realizácia preventívnych opatrení Mošovce Martin
Realizácia preventívnych opatrení. Kosenie
rizikovej lokality.
2. 6.7.2024 Hliadková činnosť Mošovce Turčianske Teplice
Pri hliadkovacej činnosti v obci Mošovce bola na konci dediny na
cesty spozorovaná medvedica s dvoma tohtoročnými mláďatami ktorá následne ušla z
cesty na pole a obišla posledný obývaný dom a vrátila sa naspäť na cestu do dediny.
Zásahový tím ju preto svetelným a zvukovým plašením s pomocou služobného vozidla
vytlačil mimo dediny do lesa. Pri následnom pozorovaní v tej istej lokalite vyšla z lesa
druhá medvedica s tromi tohtoročnými mláďatami, ktorá pomaly smerovala do dediny
preto bola následne vyplašená výstrelmi s plynovej pyštole a šrapnelov celkom 4 krát.
Obe tieto medvedice nejavili známky plachosti.

Vonkajšie poznávacie znaky:

1ks adult + 2ks subadult : odhadovaný vek medvedice 4-6 rokov, odhadovaná váha 50 - 80 kg,
medvedica má svetlejší golier v oblasti krku, 2ks tohtoročné medviedčatá odhadovaná hmotnosť
10-15 kg, majú svetlejší golier v oblasti krku.

Popis situácie a odôvodnenie eliminácie synantropných jedincov medveďa hnedého.

Jedná sa o synantropných jedincov, ktorý sa dlhodobo vyskytujú v blízkosti obydli, kde
vyhľadávajú ľahko dostupnú potravu a svojím správaním prestávajú vykazovať prirodzenú
plachosť. Teritórium výskytu subadultných jedincov je dlhodobo viazaný k blízkosti intravilánu
najmä ku záhradám domov kde majú ovocné stromy. Zásahový tím po konzultácii s miestnymi
obyvateľmi vyhodnotil týchto jedincov ako synantropných z dôvodu opakovaných denných

návštev záhrad rodinných domov. Zásahový tím pre medveďa hnedého Západ konštatuje, že návyk a viazanosť týchto jedincov na vyhľadávanie potravy v intraviláne obce a jej blízkosti ako aj pohyb týchto jedincov v blízkosti obce sú fixné a zmeniť ich nebude možné. Preto navrhujeme práve týchto identifikovaných jedincov medveďa hnedého eliminovať – vylúčiť z populácie. Zabezpečí sa tak hlavne ochrana života a zdravia miestnych obyvateľov a ochrana majetku, zamedzí sa vzniku škôd spôsobovaných týmito jedincami, pričom nebude ohrozená populácia medveďa hnedého v danom území.

Kategorizácia rizika		
1	Malý problém nevyžadujúci urgentný zásah	Medveď nespozoroval prítomnosť človeka a správa sa prirodzene
		Pri náhodnom strete na krátku vzdialenosť, medveď ihneď odíde.
		Pri náhodnom stretnutí sa medveď postaví na zadné nohy.
		Medveď si je vedomý prítomnosti človeka, ale neodbehne preč a ignoruje človeka v prirodzenom prostredí.
2	Závažný problém vyžadujúci naliehavé riešenie	Medveď opakovane chodí do blízkosti trvale obývaných domov.
		Medveď hľadá potravu alebo spôsobuje škody v blízkosti trvale obývaných budov.
		Medveď opakovane chodí do neobývaných budov, napr. chlievov, stajní a prístreškov v blízkosti obývaných domov.
		Medveď opakovane chodí do ľuďmi súvisle osídlených území.
3	Veľmi závažný problém vyžadujúci odstránenie medveďa	Medveď si bráni potravu útočením na ľudí (fyzický kontakt).
		Medveď postupuje za ľuďmi v tesnom závese.
		Poranený medveď útočí na ľudí.
		Medveď vstúpi do obývanej budovy.
		Medveď napadne človeka bez toho, aby bol úmyselne alebo neúmyselne vyprovokovaný.

Identifikácia synantropného jedinca medveďa hnedého navrhovaného na vylúčenie z populácie v k.ú. obce Mošovce okres Turčianske Teplice.

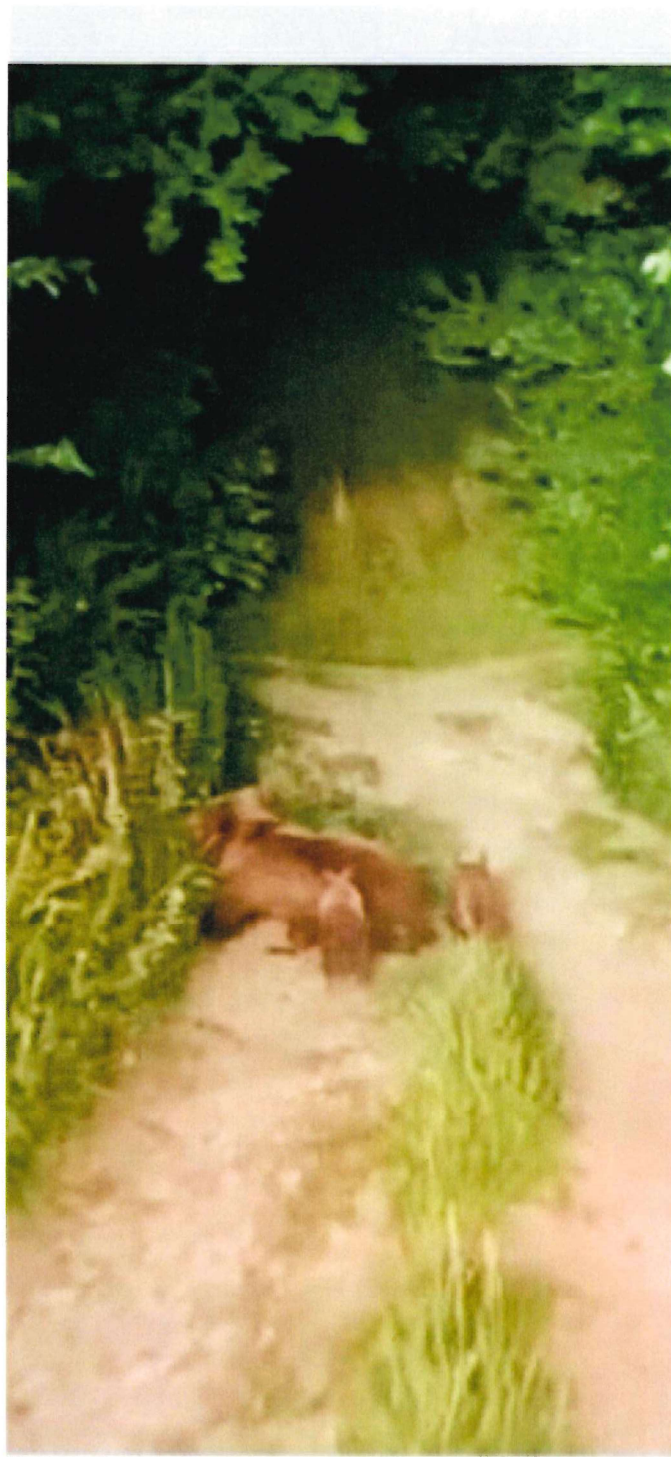

Foto č.1

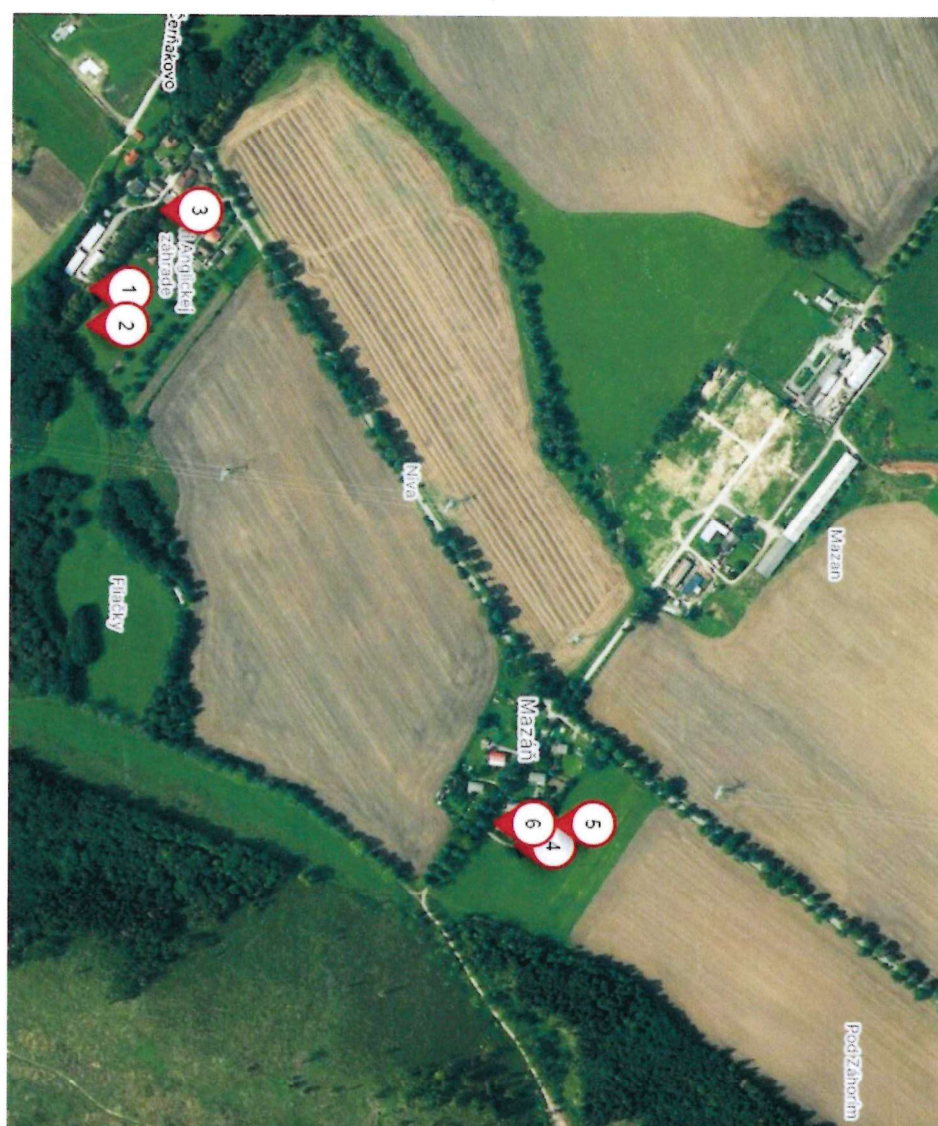

Foto č.2

Foto č.3

Mapa výskytu synantropného jedinca v k.ú. obce Mošovce:

1	23.5.2024
2	12.6.2024
3	18.6.2024
4	6.7.2024
5	6.7.2024
6	7.7.2024